Ч. 197 (12.853). Львів, пятниця 4. вересня 1931. Poczlowa oplata zaplacono ryczaltem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Воєнні вправи і справа роззброєння.

(Від нашого кореспондента.)

Рим, 30. серпня 1931.

Дивишся в італійські часописи і находиш величезні заголовки, досить вражаючі: „Знищена Специя“. „Двічі бомбардована Фльоренція й Генуя“. „Відбиття нападу на Анкону“. „Готується цеї ночі напад на Мілян“.

Можна подумати, що в Італії відбувається найзавзятіша війна з тисячами жертв зпоміж міського беззахистного населення, зпоміж жінок, дітей і старих дідів, не кажучи вже про цвіт нації — сильних молодих людей, що гинуть в армії, з рушницею в руці, або при скорострілі.

На щастя, війни ніякої нема. Йдуть лише — „маневри“, як казали на Наддніпрянській Україні, — себто військові вправи. Цим разом — в дуже великому масштабі і виключно повітряної фльоти.

Часописі повні описів завзятої боротьби, що відбувається тепер за опанування й оборону великих італійських міст. Населення виконує слухняно всі накази воєнної влади, залишаючись в ночі без жадного світла і приглядаючись з мимовольним тремтінням за поступом нападаючої чи обороняючої ескадри. Але досвід і цих воєнних вправ доводить, що нападати завжди лекше, як боронитися, — і то особливо в повітряній війні. В наслідок інтенсивного бомбардування й особливо розсівання отруйних ґазів, на місці всіх тих великих і багатолюдних міст, що розкинулися поміж садами й городами, у зоні воєнних подій, мала би бути тепер жахлива неплідна пустиня. Бо останні хемічні винаходи зробили воєнні ґази смертельними не лише для людей і звірин, але навіть для цілого рослинного світу. Але на щастя підчас воєнних вправ, замість бомб, кидано камінчики з відозвами до населення про значіння авіяції, як знаряддя оборони, а замість отруйних ґазів розливано густий смердючий, але нешкідливий туман. І от досвід Специї, Фльоренції, Ґенуї, Больонії доказав, що для населення великих міст, обраних обектом нападу, нема шляху для порятунку, навіть у найвищих і вентильованих місцях, особливо, якщо вони находяться за вітром. Все заливає туман і вбрання людини вбирає в себе неприємний запах...

У воєнних вправах брало участь 300 аеропланів, і за перших два дні нічної й денної роботи, були лише три незначних інциденти з ушкодженням аеропланів, але без великих наслідків для летунів. Це виказує велику справність італійського людського персоналу з одного боку і високу якість технічного матеріялу з другого. „Ви є свідками, сказав Мусоліні до населення Специї, — що італійська авіяція є готова до кожної події... Тепер є крайня необхідність бути завжди готовими боронити Батьківщину і Революцію...“

І, як запевняють, з огляду на блискучі наслідки воєнних вправ, що з одного боку виказали рівень, на якому находиться італійська авіяція, а з другого боку виявили бозборонність великих міст, італійський уряд має намір присвятити ще більші кошти на авіяцію. Для кожного тепер ясно, що в будучій війні не може бути позиційного стояння великих мас війська, але хіба швидкі перемарші кінноти, що закріплятиме дії повітряних фльот — головної активної сили.

Цілий світ, не зважаючи на голосні промови про мир, готується до будучої війни. Всі розуміють її страшні, жахливі наслідки. Кожний зокрема тремтить зтиха за себе самого, за свою родину, за своїх близьких — бо в будучій війні не буде фронту, не буде запілля, не може бути втікачів і дезертирів, бо не буде куди тікати і де ховатися, — і разом з тим готується горячково до тої війни, бо відчуває її, як неминучий катаклізм, з котрої може вискочити хіба той, хто заздалегідь до неї підготується, хто виявить себе сильнішим, хто зуміє перенести поле рішучого бою як найскорше на територію ворога.

І як траґічно-безсилими видаються тут всі оті безперервні балачки про мир, про роззброєння, про пакти взаїмного не-нападу. Нема такого державного діяча, хто не хотів би віддалити від своєї країни гіркої чаші, але одночасно з тим нема такого державного діяча, який не бачив би ясно своєї в тому безсилости.

— З сучасної крізи, — говорив мені недавно один з визначніших італійських економістів, дуже близький до банкових інтернаціональних сфер, — є можливі лише три виходи, якщо взагалі тут можна говорити про „виходи“. Одним з них, найбільш здоровим і раціональним, було би загальне роззброєння, — але до нього ніколи не прийде. Залишаю на боці всі оті політичні непорозуміння, що не допускають до роззброєння. Залишаю на боці існування Совітів, що ставлять саме ідею роззброєння під величезний знак запиту, — але вкажу лише на факт величезної зацікавлености інтернаціональних фінансових сфер в існуванні воєнної індустрії, що є тепер одною з найсильніших у світі. Хтож при теперішній загальній перепродукції — і випливаючій звідти бездіяльности капіталів міг би думати поважно про можливість зліквідування ще й цієї промисловости, в якій зацікавлені найбільш капіталісти світу?!... Другим „виходом“ була би революція зголоднілих безробітних мас, що поставила би на порядок денний питання загального світового перебудовання. Але така революція привела би фатально до війни тих, хто такого перебудовання не приймає, проти тих, хто його переводить... Третій вихід — війна, до якої ми фатально йдемо, і яка може нам заощадити революцію, а може фатально з нею поєднатися. Все — інше є лише палятивами, які не вигоюють недугу, а заганяють її в середину, накопичують все страшніші вибухові сили...

— А ці всі мирові промови?...

— Вони є лише виявом бажання зняти з себе відповідальність перед світом і особливо будучністю. Кожний намагається заздалегідь себе забезпечити від того обвинувачення, що впало було на німців за велику війну... Але даремно, кожний зрештою розумітиме, що є обставини, які є вищі від людської волі...

Отже тим часом — воєнні вправи. Воєнні вправи в Італії. Воєнні вправи — так само авіяційні — і так само цього тижня у Франції. Тиждень авіяції в Совітах! Сформування саме тепер — 27. серпня — Вищої Ради Авіяції у Франції, що перебирає на себе „загальну організацію повітряних сил на час миру та війни, переведення операцій по обороні території з суходолу і з моря; рекрутування і вправлення персоналу для повітряних сил; вироблення програми щодо постачання матеріялів; переведення технічної мобілізації“ і т. д. і т. д.

І подумати лише, що тільки кілька місяців відділяють нас від Загальної Світової Конференції по Роззброєнню!...

А міністри все їздять, їздять, їздять. Все радяться, радяться, радяться. І кожного дня якась несподіванка, якась нова зміна фронтів. Але не було ще жадної, яка вказувала би дійсний шлях до миру й роззброєння.

Бо вірно зазначив французький „Le Journal“ про Франц.-совітські переговори: „Ніякі пакти й порозуміння не можуть дійсно погодити тих, що хотять втримати стан річей, з тими, що хотять той стан річей перевернути...“

Евг. Онацький.

Конґрес національних меншин.

Другий день нарад.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 30. серпня 1931.

Не зважаючи на неділю, конґрес відбуватиме свої наради і ранком і пополудні. Ще тому чверть години в цій салі одна з релігійних сект, численних у цьому протестантському Римі, правнувала своє богослуження, з псальмами і проповідю; швидко потім упрятано столик, який тільки що служив за престіл, позбирано співаники, кілька десятків вірних розійшлося, і салю заповнили учасники конґресу, журналісти, гості.

Про убивство пос. Голувка принесла нині телеґраму ПАТ-а покищо тільки одна тутешня ґазета (La Suisse) наслідком цього тільки небагато присутніх знає про цю подію, і коментарів до неї ще нема. Все таки дехто з присутніх про вістку вже дізнався. Кожний з них ставить собі питання, що воно значить, те убивство? Політичний підклад? Особистий? Коли політичний, то в якому змислі? Внутрішні порахунки у польському таборі? Діло української боївки? Останній здогад, як зовсім неймовірний, відпадає. Що лишається? Думка, що виконала це — що найменше зайве — убивство большовицька боївка, якої діяльність в останніх часах ожвилася. Fecit cui prodest, а убивство Голувка, і то саме в момент під збір Союзу Народів, могло би мати змисл єдино тільки зі становища большовицьких рахунків.

У звязку зі своєю промовою на вчорашньому засіданні, яка була безперечно найзмістнішою промовою для конґресу, пані Рудницька передала президії сформульовані на письмі два внесення. Одно: вислів осуду конґресу супроти подій з мин. осени в Східній Галичині, друге: зазив конґресу до Союзу Народів не відкладати далі в безконечність українських жалоб, а полагодити їх нарешті.

На порядку нарад ранішнього засідання — дальші наради над „положенням европейських національностей“.

Як один з перших забрав слово посол *Залозецький* іменем українців у Румунії. Зложивши гаряче признання вчорашній промові галицької представниці і висловивши свій подив для праці галицьких українців для своєї національної справи, буковинський посол заявляє, що відносини між румунською державою і українською меншістю далеко не такі траґічні, як аналоґічні відносини у Польщі. Правда, українські культурні і господарські потреби в Румунії далеко не заспокоєні, але все таки не виключена можність, що румунський уряд нарешті дійде до зрозуміння, що заспокоєння оправданих домагань української людности лежить також у добре зрозумілому інтересі румунської держави.

Після промов двох представників жидівських меншостей п. *Куртяк*, „русский“ з Підкарпаття відчитав у своєму „язичію“ заяву про положення Підкарпаття під Чехословаччиною, протестуючи проти невиконання договору про автономію і проти чехізації шкільництва.

Голова збору переказав коротко по німецьки зміст відчиту п. Куртяка і наради перервано до пополудня.

На пополудневому засіданні стоїть на порядку нарад розгляд „досвідів в естонською культурною автономією для меншостей за шість років істнування цього закона“. Реферат виголосив секретар д-р *Аменде*. Покликуючися на свідоцтва визначних представників естонської національної більшости і меншостей, бесідник ствердив, що висліди естонського закону — першого в своому роді — є вповні додатними.

Представник *німецької* меншини в Естонії потверджує і доповнює уваги д-ра Аменде про культурну автономію в Естонії.

Представник російської меншости проф. *Корчинський* пояснює, що російська меншість в Естонії, дарма, що чисельно найповажніша в цій державі, не користає досі з закону про культурну автономію. Причини цього лежать головно в фінансовій слабости російської людности; організація культурної автономії вимагає значного самооподаткування, до якого незасібна російська людність нездібна.

Чому членів з ББ Богуславського і Певного не допустили на Конгрес Національних Меншин?

Офіціяльний комунікат президії конгресу.

„Президія займалася на свому засіданні з 28. серпня ц. р. внеском послів Богуславського і Певного на допущення їх на конгрес, як делеґатів одної української національної групи. При цьому предложено президії матеріял і на підставі цього матеріялу піднесено твердження, що пп. Богуславський і Певний та їх політичні приятелі, у заявах і промовах, нпр. у промові голови групи посла Певного з 29. VI. 1931. оголошеній в офіціяльному органі цієї групи „Українській Ниві“, — висловилися проти засади меншиневих прав, і що вони у своїй парляментарній діяльності є залежні від інших, неукраїнських, груп.

„Після вислухання пана Богуславського, прийшла президія до пересвідчення та ствердила, що внескодавцям не вдалося представити потрібний доказ, згідно з арт. 6. б) „що вони в питаннях національної політики є незалежні від інших національних уґрупувань та заступають засади меншиневих прав“. Так само президія стверджує, що внескодавцям не вдалося доказати, що їх делеґувала якась незалежна національна ґрупа.

При голосуванні здержався проф. Корчинський від віддачі голосу“.

Після вбивства посла Голувка.

Ще з голосів польської преси.

БОЖЕВІЛЬНІ ВИГУКИ ВАРШАВСЬКИХ БРУКОВЦІВ.
АТАКА НА С. С. ВАСИЛІЯНКИ.

Рекорд плоского, поверховного й одностороннього, а одночасно перепоєного вуличною, сліпою і дикою ненавистю до українців, трактування справи вбивства посла Т. Голувка — побили таки два варшавські брукові санаційні щоденники — *„Курєр Червони“* і *„Курєр Поранни“*. Перший з них пише ось що:

Вбивства доконано з такою премедитацією, згідно з таким детально передуманим пляном, що не підлягає найменшому сумнівові (?! — Ред.) — це ще одно злочинне діло розшалілої гайдамаччини. Польська публична опінія мусить до всіх злочинів тієї банди дорахувати ще огидний морд на особі бл. п. Тадея Голувка. *Цей рахунок мусить обтяжити в очах Польщі ціле українське громадянство.* Злочини нечисленної банди йдуть в очах публичної опінії на рахунок українського загалу. Українці! *Не маєте права дивуватися цьому.* (Яка безличність! — Прим. скл.) З вашої сторони є слова і жести — зі сторони тієї банди є злочин. Колиж з вашого рахунку, який обтяжуємо смертю одного з найкращих поляків, ділом зкреслите кріваві позиції ошалілих гайдамаків?!

І т. д. в тому самому стилі. Яких „діл“ хоче варшавський „червоняк“ — цього не знає мабуть і його „публіцист“, який знає лише вуличну лайку з варшавського передмістя. Ще більше божевільно виступає недавно „ліберальний“, а тепер просто бруково-санаційний „Курєр Поранни“, який посувається так далеко, що в безличний і нікчемний спосіб інсинуує якийсь звязок з убивством — СС. Василіянкам!!

Останні виступи української делеґатки в Женеві свідчать про те, що толеранція Польщі (!!) супроти русинів не дає бажаних для обох сторін наслідків. Вбивство, доконане з дрібязковою премедитацією русинами, під руским дахом чернечих русінок на особі бл. п. Тадея Голувка, є доказом діявольського божевілля русинських демаґоґів, які за юдині гроші працюють „пур ле руа де Пріс“. Хотять ослабити тугість і стійкість польської держави. Дивна *це справді гостинність тих сестер Василіянок!* (При чім тут Василіянки?! — Ред.).

Скритовбивство у Трускавці й істеричний вереск опутаної опянінням ненависти жінки в Женеві! (Який стиль!! — Прим. скл.). Чи це не вирежісеровано з розмислом? Може отець Базилі Шептицкі (?! — Прим. Ред.), брат архієпископа Шептицького, міг би нам разом зі своїм братом вияснити цю роботу (чи не мова про о. Климентія, ігумена оо. Студитів?! І при чім тут він і митрополит?! — Прим. Ред.). Під дахом сестер Василіянок убито поляка за те, що працював... (і т. д.). Голувко — це герой романтичної ідеї церкви св. Йоана на землі — тому цинічно вбито його в домі руских монахинь!..

Від СС. Василіянок перескакує на київську виправу, робить ідіотичні „ревеляції“ про творення у Київі уряду й кидає з емфазою зовсім незрозумілий реторичний запит:

Що тепер сталось би в Київі з такою Рудницькою?!

Наприкінці таких вихилястих ельокубрацій „Курєр Поранни“ заповідає „сильну руку“!

Каїновий злочин сіє зло і спустошення. Польща не може бути Авлем, мусить довести Каїна до опамятання.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ ОРГАН ЗАПОВІДАЄ „НАСЛІДКИ“.

Центральний санаційний орґан „Ґазета Польска“ у передовій статті п. н. „Бл. п. Тадей Голувко“ з 1. ц. м., сиґнованій літерами „В. С.“ (Валери Славек), пише таке:

„Злочин! Наші часи не знають злочину однаково страшного, однаково жахливого, однаково незрозумілого. Бо коли у кожному ділі людської руки, отже й у злочині, є якась льоґіка, якась причина і якась ціль — то даремне наш ум намагався би найти ціль, яка казала би двом злочинцям посягнути на життя Тадея Голувка. Все, що під цим оглядом може випродукувати наша уява, як здогад, не заспокоює почуття льоґіки і сенсу...

...Цей злочин не може остати без наслідків. Мусять бути винищені всі комірки деправації душ української молоді, які криються у темряві конспірації, деправації, що видає такі страшні, такі невідкличні й звиринні у своїм моральнім змісті, овочі. Байдуже, чи раз засіяне зло росте тепер згідно з пляном і волею сівачів, чи навіть проти їх замірів. Українське громадянство, воно в першому ряді мусить видати йому рішучу боротьбу, якщо не хоче взяти на свою совість і на свій політичний рахунок кров, безцінну для нас кров Тадея Голувка.

ЗАКОРДОННІ НАСЛІДКИ?

Краківський „Час“, призадумуючись у передовій статті над внутрішньо-політичними наслідками трускавецького атентату, заявляє, що

багато залежати буде від того, яке становище займуть супроти злочину українські (руске) партії. Які з них щиро похвалять його, які облудно висловлять догану й котрі осудять його без застережень.

Також на закордонному терені цей злочин викличе голосний відгук. Він не може бути прихильний для української справи. Закордонний світ прийме з найвищим обуренням вістку, що головний пропаґатор польсько-„рускої“ згоди ідеаліст-політик, з найблагороднішими тенденціями і медіятор між двома племенами, був вбитий саме за те, що любив „рускі“ нарід, як любив свій власний та в їх рівноправности вбачав єдину, конечну розвязку проблеми їх співжиття на одній землі“.

—o—

Порозуміння між Ватиканом і Квириналом.

В конфлікті, що тревав від довшого часу між Ватиканом і Квириналом, прийшло до порозуміння. Подробиці цього порозуміння держать покищо в тайні, однак з голосів італійської преси видко, що обі сторони угодою вдоволені. Як доказ порозуміння появився 31. серпня ц. р. обіжник до політичної влади та поліції, щоби відкрити всі товариства католицької молоді, які були досі закриті. Відноситься це до католицьких товариств італ. і міжнародніх. На другий день поліція зняла печатки з дверей закритих товариств і віддала ключі покликаним особам.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 4. ВЕРЕСНЯ 1931.

О. Д-Р Г. КОСТЕЛЬНИК. 4)

Становище христіянської фільософії.

Схолястики сповнили свою місію. Те знання світу, яке в їх часах було їм доступне, вони зраціоналізували: ріжні частини погодили зі собою, льоґічно повязали, й так створили одну, суцільно розвинену, систему. Св. Письмо вони замальґанізували з фільософією старинних поганських фільософів тай з мудрістю Отців церкви.

Подвиг Томи, щоби саме Аристотеля, а не Плятона, „схристіянізувати“, був дійсно революційним. Отці церкви більше зважали на „змисл побожности“, й тому сприяли Плятонові. Тома зрозумів, що христіянська думка, коли хоче безпечно усадовитися в світі, мусить заволодіти „наукою“. А „науку“ тоді представляв Аристотель. Отже хоч „теольоґія“ Аристотеля цілком непідхожа для замальґанізування її з христіянською теольоґією (в Аристотеля світ є несотворений, вічний, Бог не журиться світом, а індивідуальна людська душа не є безсмертна), то всетаки Тома вибрав Аристотеля, щоби через нього підчинити „науку“ христіянській теольоґії.

Не що інше, а буквально те саме треба зробити й новій, майбутній христіянській фільософії. „Наука“, яку Тома був підбив, знов вивалася спід влади христіянської теольоґії.

В нових віках повстало щось нового: природничі науки, а новочасні фільософи й учені густо-часто ясують їх в в антирелігійному дусі.

І власне ті погляди приймаються, дуже поширюються як „нове“, до якого належить майбутність. Зле завсіди лекше приймається — навіть у ростинному царстві. Нова христіянська фільософія має таке завдання, щоби підчинити природничі науки христіянській теольоґії. Тома так підчинив аристотелізм христіянській теольоґії, що взяв метафізику Аристотеля за свою.

Анальоґічно мусить поступити нова христіянська метафізика: вона мусить вирости з інвентаря новочасних природничих „наук“.

Чи це можливе при задержанні основних понять схолястичної метафізики? Завзятий прихильник цієї фільософії певно скаже, що так; але якщоб це було згідне з правдою, то така розвинена, до наших часів приноровлена, схолястика вже була би готовим ділом, і слідні були би її тріюмфи. Вона певно найшла би своїх численних прихильників не тільки між католиками, але й між іншими христіянами, не тільки між духовними, але й між світськими. Чомуж цього нема? Чому? Вже й один-два приклади зілюструють справу.

Простір на думку схолястиків це **„potentia extensionis corporis“** — (потенція, можливість розтяжности тіла). Хто знає, що Аристотель загіпостазував поняття „потенції“ — так само, як Плятон „ідеї“, що він тим принципіяльно змішав **„ordo logicus“** з **„ordo realis“** той не може сподіватися нічого нового, що відкривало би в схолястичному дусі поняття простору.

Душа звірят на погляд схолястиків це **„anima materialis“** (тілесна душа), яка **„ex materia educituti“** (виводиться з матерії). А людську душу, кожну зокрема, Бог творить. Доки біольоґія ще не істнувала, доти такі погляди могли встоятися і навіть захоплювати людей. Нині вже ні. Якщо душа звірят не є таким елементом, який був би доданий до матерії, то при нинішньому нашому знанні годі знайти переконуючі арґументи, щоби тільки людську душу вважати за елемент, доданий до матерії, **toto genere** відмінний від матерії. Тай — у такім випадку — нема ніякої пропорції між „душею“ ростин, звірят і душею людини.

Видно, що тут треба нових льоґічних посунень, нових понять і теорій. Таких нових і таких могучих, щоби виростали з усіх критичних моментів, які висунула новочасна біольоґія, хемія, фізика, геольоґія... Тільки такі льоґічні конструкції були би всилі підчинити собі природничі науки й накидуватися також світським людям.

Заздалегідь певна річ, що нову христіянську фільософію, якби вона зявилася, спершу осудять як „революційну“, як небезпечну.

Так завсіди і всюди бувало, що традиція й нове життя війною йдуть одно проти одного. Нова держава правильно тільки війною може заняти місце старої.

—o—

Міжнародній учительський конґрес.

Участь представників нашого учительства в ньому.

(Справоздання учасника.)

Наше культурне життя поширюється щораз інтенсивніше не лише в краю, бо наші установи не занедбують ні одної ділянки, щоби не доложити також своєї цеголки у працях на міжнароднім европейськім терені, — та не знайомити світу з життям українського народу із його культурними цінностями. Зокрема останні часи 1930-31. принесли нам багато нагоди до пропаґандивної праці і дозволили заговорити з міжнародньої трибуни, доложено всіх зусиль, щоби на ріжних міжнародніх конґресах ми мали своє слово, та щоби отворити світові очі, що український нарід живе, та жити хоче.

Одним з останніх конґресів, про який хочемо повідомити наше громадянство, був конґрес Міжнародного Союзу Учительських Орґанізацій у Штокгольмі, де явився також делеґат Ліґи Народів д-р Кюльман. Пишемо про нього тому, що наше учительство було там репрезентоване через свого делеґата пос. Великановича, який мав змогу забрати слово від українців про справи, які нас торкаються і подати свою думку в рефератах про змогу працювати для української молоді і села. При тій нагоді належить ствердити, що названа федерація є установою незвичайно поважною. Вона обєднує учительські орґанізації з 26 держав Европи, що унаглядиюється назовні числом 600.000 членів, які у своєму вихованню мають около 30 міліонів молодого покоління. Замітне, що українці є там одинокими членами, які не належать до державних народів, але втішаються всіми привілеями і правами, як установи державних національностей. Правда, бувають нераз прикрі моменти для наших делеґатів, коли йде мова про наше положення, як ось недавно в Штокгольмі. До пос. Великановича зголосилася кореспондентка одної з найбільших щоденних ґазет „Даґенс Нигетен“ та поставила цілу низку запитів про його погляд на намічені справи конґресу, а відтак торкнулася політично-національної ділянки. На відповідь п. В., що український нарід компактною масою замешкує найкращу часть Европи в числі 40. міліонів душ, кореспондентка поставила оригінальне питання: „І як це можливе, щоби так великий нарід, по декляраціі Вільсона не мав своєї держави? Лотишів є 2 міліони, литовців півтора міліона, фінів 2 міліони, так само естів і т. п., та всі вони мають свої держави, — тут криється щось таємничого в конструкції буття самих українців?“ Питання, які вже не перший раз чують наші делеґати на міжнародньому форумі — а на які приходиться з трудом відповідати.

Тепер пару слів про сам конґрес. Темою наради були побіч справ орґанізаційної натури такі три важливі питання: 1) Пацифістичні маніфестації і дискусія над теперішньою світовою економічною крізою; 2) Справа позашкільного виховання; 3) Військове вишколення шкільної молоді.

До першої точки наш делеґат у часі дискусії не забирав слова із заздалегідь поданим до президії поясненням, що з причин політично-національних його погляд на квестію мира є дещо відмінний, як нпр. товаришів французів, анґлійців і ін. Натомість пос. В. виголосив до цеї теми деклярати вну промову в дні 13. серпня ц. р. на святочному вечорі-концерті. Бесідник ствердив, що український нарід належить саме до тих, що цілою своєю душею ненавидить насильства, любується виключно мирною працею і не виявляв ніколи аґресивности до своїх сусідів, що є мабуть головною причиною, що українці не добилися власної державности. Промовець з натиском ствердив, що найкращий примір розвязки політично-національних спорів дали нам народи Скандинавії, які в найкультурніший спосіб в 1905 р. без проливу крови розвязали питання державної приналежности. Одначе до цього треба такої високої культури і передовсім пошанування людської *гідности* і правовости, як це є у народів Скандинавії. Як син 40 міліонового поневоленого народу стверджує, що як довго пануючі народи не дійдуть до пересвідчення, що треба шанувати добро і цінности сусідів, що закріпощування чужих народів силою є одним з найбільших лих, що нешляхотним є почування вищости пануючих народів над недержавними і перепинювання плекання рідної культури заволоданих народів, — так довго нема бесіди про забезпечення загального миру. Найважнішою умовиною вічного миру є зникнення з лиця землі „пануючих і поневолених“.

Щодо теперішньої крізи в світі, то конґрес виніс ухвалу такого змісту: „Найголовнішою причиною крізи є великі витрати людського дорібку на зброєння. Делеґати стверджують, що ці зброєння є також найбільшою перепоною до загального мира і постановляють виховувати молодь в дусі ненависти до війни. Рівночасно взиває конґрес делеґатів, щоби ці ухвали подали до відома своїм урядам — з домаганням доложити зусиль на міжнародньому форумі до негайного переведення загального роззброєння.

До 2-гої і 3-тої точки предложив п. В. реферати і резолюції на письмі. В справі праці українця-учителя в позашкільній освіті є в Польщі поважні трудноші. Працю українця-учителя у читальні чи кооперативі кваліфікує влада як протидержавну і це потягає за собою прикрі службові консеквенції.

Поставив 2 резолюції до цієї теми: а) Що працю учителя поза школою конґрес вважає пожиточною і конечною; б) Що секретаріят федерації доложить усіх старань, щоби учителям недержавної національности уможливлено працю поза школою без службових неприхильних наслідків.

В справі військового вишколення шкільної молоді заняв п. В. таке становище: а) Як політик повинен обстоювати справу військового вишколення кожного українця: б) Як педагог вважає, що військове вишколення молоді є шкідливе, бо розбуджує в молодих душах звірячі еґоїстичні та завойовничі інстинкти і з тої рації голосує за резолюцією проти військового вишколення молодого покоління.

——o——

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 4. ВЕРЕСНЯ 1931.

ВАСИЛЬ С. ЛЕВИЦЬКИЙ. 3)

Міжнародня Кооперативна Школа в Швайцарії.

На естраді за столом президія Школи, прелеґент і перекладчик. Генеральний секретар Міжнародного Кооперативного Союзу Мей відїхав після свого викладу до Льондону і засіданнями проводять два управителі Школи анґлійці: проф. Кооп. інституту в Манчестері Ф. Гол і В. Воткінс. Проф. Гол симпатичний, жартівливий старший чоловік, який кожного разу дуже піклується тим, щоби дискусія не протягнулася поза 12-ту годину, себто час призначений на обід. Пан Воткінс молодий, високий, худощавий тип правдивого англійського джентельмена, так як ми собі його уявляємо.

На вступі кожного викладу трохи дивна церемонія, для якої напевно якийнебудь кооперативний курс уважав би себе надто поважним. Провідник засідання витає усіх привітом: „Добрийдень“ і визначує сторінку книжечки-співаника, яку кожний з нас в одній з трьох пануючих тут мов тримає перед собою. Пан Воткінс сідає за піяніо, яке стоїть тутже на естраді і вдаряє акорди якоїсь кооперат. пісні, а ми всі стоючи співаємо за ним одним великим дружнім хором. І треба було дивитися на тих усіх вісімдесятькілька молодих, старших і зовсім старих сивоволосих людей, чоловіків і жінок, членів 16 ріжних національностей, як вони з захопленням і з переконанням співали кооперативну пісню, немов гимн нової, великої релігії майбутнього. І ми, два українці, почували себе добре тут серед тої великої кооперативної родини, як рівні з рівними, а в їх очах ще й більше від усіх геройські будівничі кращого завтра для свого народу, а з тим і для міжнародної кооперації.

Після того церемонійного вступу ми розбилися на три мовні групи: німецьку, анґлійську та французьку. Одна ґрупа лишалася у великій салі слухати викладу самого прелеґента у його мові, дві інші йшли до сусідних менших саль, де один з ґрупи читав той сам виклад у данім перекладі. Після того ми всі збиралися знову у великій салі, де починалася згадана вже дискусія. Писані запити, а потім відповіді прелеґента перекладав з місця знаменитий перекладчик д-р Лянґ на дві дальші мови. Так вислухали ми одні і ті самі питання і відповіди аж у трьох мовах, однак уважали звичайно тільки при одній, а при двох других облумували запити і робили записки.

Реферати ділилися на дві групи. У першім тижні школи прочитали 6 інформаційних і загальних рефератів, а саме: ген. секретар Мей про розвиток міжнародного кооперативного руху, редактор швайцарського кооперативного органу д-р Фоше два реферати про швайцарську кооперацію, Ант. Дітль (німецька кооперація в Чехословаччині) на тему: кооперативний рух і світова кріза, пані Енфільд (Міжнародня Кооперативна Жіноча Ліґа) на тему: будуччина кооперативного руху та п. Воткінс про сучасні напрямні в кооперативнім вихованні. У другім тижні прочитали цикль з пяти рефератів, з яких кожний торкався дуже важної та невирішеної ще проблеми в кооперації, як зуміє кооперація погодити в дальшому своєму розвитку протилежні інтереси зорганізованих продуцентів і консументів. На цей цикль складалися реферати: 1) д-р Фоке (Міжнародне Бюро праці, Женева): Світовий огляд, 2) проф. Гол: Проблема консументів, 3) д-р Е. де Бальоґ (Ганґ-Будапешт): Проблема продуцентів, 4) Е. Люстіґ (Прага): Національні орґанічні взаємини, 5) Е. Поасон (Париж): Міжнаціональні орґанічні взаємини.

Майже завжди дискусія над рефератами затягалася і проф. Гоґ мусів інтервеніювати:

— Панове, звертаю Вашу увагу, що наближається 12-та година, якої ви, здається, не маєте охоти проґавити. Тому прошу пана прелеґента по змозі скорочувати відповіді, або відповідати на кілька питань відразу.

Слова предсідника стрічало завсіди веселе одобрення слухачів і ми точно в 12. год. покидали салю викладів, а в год. 12 і пів з веселим гамором засідали до обіду.

(Продовження буде.)

——o——

Воєвідська комісія здоровля у Львові в русі.

Кандидати споміж учителів львівських українських середніх шкіл перед цією комісією.

Як відомо, при львівському як і при інших воєвідствах істнує комісія здоровля, перед яку останніми часами почала Кураторія Львівської Шкільної Округи поканкувати учителів серед-ніх шкіл для „провірювання ступіня їх нездат-ности до виконування обовязків". У нас були вже занотовані вістки про діяльність цієї комісії серед учителів деяких провінціональних міст. Нині хочемо зареєструвати львівських кандида-тів споміж середньошкільного учительства, над службовими „здатностями" яких буде застанов-лятись ця комісія.

Довідуємося, що на листу намічених емери-тів попали зі Львова покищо такі заслужені пе-дагоги: 1) Раданкевич Володимир, 2) Балаким Михайло, 3) Вахнянин Богдан, 4) Посацький Михайло, 5) Занько Володимир — усі з акаде-мічної гімназії (головне заведення) і 6) Вер-бицький Ярослав (управитель філії акад. гімн.), 7) Полек Микола і 8) Лушпінський Плятон — з філії. Всі вони, очевидно, попадуть передчасно на емеритуру (крім дир. Вербицького, що має повні літа служби), бо ця справа була пересу-джена в кураторії напевно згори, заки їх ще на-мічено перед комісію. Видно, що там є „спеція-лісти", які оцінюють працездатність педагогів на „глазомер".

—o—

Ірляндія перед революцією?

З Ірляндії надходять вісти, що викликують занепокоєння в Льондоні. Наслідком криз і при-пинення еміґрації до Америки зросло безробіття, викликуючи загальне невдоволення. Скористала з цього значна частина ірляндського громадян-ства під проводом де Валери, що живе з умірко-ваним ірляндським урядом на ворожій стопі. Теперішню опозицію в Ірляндії можна назвати початком революційного руху, що вибухає в ріж-них сторонах краю, хоч як провідники його ста-раються покищо спинювати.

Викрили його припадково два студенти, що вілізли несподівано на революційний табор, в од-нім старім замку. Поліція відкрила там склад зброї та муніції. Кілька днів пізніше найшли од-ного з тих студентів убитого. Викрито теж тай-ну військову організацію. Уряд змірквував швидко, що ситуація пригадує найгорячіші часи сінфайнерів. Кількох революціонерів поставлено перед суд, однак трибунал, діставши листи з по-грозами, увільнив їх. Зараз після процесу вбито одного зі свідків, шефа льокальної поліції.

Головний рух кипить у південній Ірляндії та зближається до столиці краю, Дебліну. Уряд є приготований на акти терору. Кожний міністр має при собі окрему прибічну ґвардію. Редакції часописів, прихильних урядові, держать на свій кошт вислужених поліціянтів і вояків, готових до оборони. А суди правильно увільнюють рево-люціонерів зі страху перед пімстою.

Тимчасом міністер справедливости має вида-ти надзвичайні розпорядки. Мають бути введені знову кара смерти і наглі суди. Поліція дістане широкі управнення, звичайні суди будуть звіль-нені від суджения тяжких провин, щоб не нара-жувати життя суддів, а справи будуть передані військовим трибуналам. Цей виїмковий стан буде зближений до стану воєнного. Однак уряд не хо-че бути відповідальним за його введення і тому рішив зголосити в парляменті відповідний про-ект закона.

У відповідь на все те революційна орґаніза-ція, відома під назвою „Іра", оголосила у своїй пресі, що на випадок проголошення виїмкового стану в цілім краю вибухне революція. Факт є, що „Іра", послугуючися терором, держить у своїх руках багато округ.

Уряд хоче опертися на армії та цивільній ґвардії (поліції), в якій завів гостру дисципліну. Та чи ця армія буде мати досить сили здавити революцію, коли вона вибухне рівночасно в ці-лім краю? Вже тепер революціонери мають кіль-ка тисяч добре вишколених боєвиків і великі за-соби зброї й муніції. Останні події на границі Ульстеру свідчать, що вони не легко дадуться поконати.

Останні вісти

ЗАЯВА СПІВЧУТТЯ ВІД У. П. Р. ДЛЯ ВДОВИ ПОК. ГОЛУВКА.

Українська Парляментарна Репрезентація висилала, як довідуємося, 1. вересня ц. р. до вдови по пок. пос. Т. Голувкові кондоленційну телеграму такого змісту:

„З приводу страшного удару, який спав на Паню наслідком трагічної смерти Покійного Мужа, Українська Парляментарна Репрезента-ція пересилає вислови глибокого співчуття. За Президію: **Загайкевич, Великанович**".

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА В ЖЕНЕВІ В СПРАВІ ВБИВСТВА ПОС. ГОЛУВКА.

Пос. Пеленський, делеґат на конгрес мен-шин у Женеві подав швайцарській пресі таку заяву в справі вбивства пос. Голувка:

„Досі не маємо ніяких подробиць щодо ха-рактеру вбивства, чи був це злочин із особистих мотивів, чи політичне вбивство. Покищо не ма-ємо подробиць, щоби ми могли сказати нашу думку. Одиноке, що можемо ствердити якнай-рішучіше, то це, що коли б політичний характер того вбивства доказано, то наша партія не має нічого спільного з методами насилля в політич-ній боротьбі. Осуджую вияви терору, відкіля вони не походили би".

ЛИСТ МАРШ. ПІЛСУДСЬКОГО ДО МАТЕРІ ПОС. ГОЛУВКА.

Марш. Пілсудський переслав до матері пос. Голувка такого листа з висловами співчуття: „Поважана Пані! Глибоко зворушений вісткою про смерть бл. п. Вашого сина Тадея, спішу ви-словити Вам увесь мій жаль і співчуття. В осо-бі помершого тратить Польща одного з найкра-щих своїх синів, горячого патріота, боєвика бойів за незалежність і неструдженого, повного енерґії працівника на полі твердої щоденної мирової праці. Свідомість, що ця велика й тяж-ка втрата вкриває жалобою всю країну, хай зменшить Ваш біль. Йосиф Пілсудський, мар-шал Польщі".

АРЕШТУВАННЯ В ЗВЯЗКУ З УБИВСТВОМ ПОС. ГОЛУВКА.

У звязку з убивством пос. Голувка слідчий суддя з Дрогобича після переслухання прика-зав арештувати Марію Фабяк, служницю віллі СС. Василянок і Ол. Буйного, портієра тієї віллі. Ведуть дальше слідство.

НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ НЕ БУДЕ.

З Варшави повідомляють, що надзвичайна сесія сойму в вересні не відбудеться. Зате відбу-деться звичайна сесія в жовтні. На ній розгляда-тимуть проєкти законів у справі поборювання безробіття. Сесія ця відбудеться між 1—10 жовтня.

ЗМІНИ У ЛЬВІВСЬКІМ ВОЄВІДСТВІ.

З офіціяльних кол повідомляють, що воє-відський комендант поліції Грабовський пере-несений на таке саме становище до Кельц. Ін-спектор поліції Людвіковський перенесений до розпорядження гол. команди держ. поліції. Зазначують, що ті зміни є в звязку з реорґані-зацією поліц. служби.

Тіж джерела повідомляють, що дрогобиць-кий староста Порембальський перенесений на такеж становище в Кельцах. Ті кола пояснюють, що перенесення старости Порембальського та команданта поліції підінсп. Грабовського не має нічого спільного з ост. подіями у Сх. Га-личині хоч би тому, що акт у справі стар. По-рембальського підписаний 10 днів тому.

УСТУПЛЕННЯ ҐЕН. ПІСКОРА.

„Газета Варшавска" повідомляє, що в звяз-ку з шпіонською аферою майора Демковсько-го та поручника Гумніцького (а не майора, як помилково подано в новинці нин. ч. „Діла") у політичних варшавських колах рахуються із у-ступленням шефа генерального штабу ґен. Піс-кора й інших вищих старшин штабу. Евент. кан-дидатом на становище шефа ґен. штабу назива-ють ґен. Корд. Заморського, дотеперішнього 2-го заступника шефа ґен. штабу.

Смертний присуд на пор. Гумніцького вже виконано.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

У середу ок. 6. год. веч. на полях біля Хо-дорова підчас військових вправ літак зачепив за дерево, заслонене стіжком сіна. Літак упав, майорові Палеольоґові тріс череп, а майор Га-берек лекше ранений.

ОТЖЕ НЕ БУЛО САБОТАЖУ.

Слідство в справі підрізання телефонічних стовпів у Модричі виявило, що первісний здо-гад, начеб стовпи підрізали українські сабота-жисти була зовсім неправдива. Підрізання стов-пів відбірні ропи мало характер особистої пімсти і не має нічого спільного з політичним замахом. Поліція арештувала Яна Кмиботка з Губич, робітника нафт. шибу в Модричі, якого фабрика відправила недавно. З пімсти Кмиботек підрізав тел. стовпи, які є власністю відбірні ропи.

АРЕШТУВАЛИ ВИКОНАВЦЯ НАПАДУ НА ПОЧТ. АМБУЛЯНС?

Польські джерела повідомляють, що 1. ве-ресня вечором арештували на залізничім дворці в Станиславові виконавця нападу на почтовий амбулянс. Є це 24-літній студент прав, родом із Печеніжина, що студіює у Львові. Згадані дже-рела твердять, що арештований хотів всісти в Станиславові до львівського поїзду, бо поліція в Печеніжині й Коломиї його слідкувала. Ніч з понеділку на вівторок, впевняють згадані джерела, провів арештований в Коломиї. Полі-ція слідила його, бо він є, мовляв, відомим чле-ном УВО. Називща арештованого покищо не подають. Його сконфронтують у Коломиї із жінкою, яка була ранена підчас нападу на ам-булянс.

ЛЯВАЛЬ І БРІЯН ЇДУТЬ ДО БЕРЛІНА.

У Женеві йшли розмови між мін. Курціюсом і фр. делеґатом Понсетом у справі гостини фр. міністрів у Берліні. Вони приїдуть мабуть 26. вересня. До того часу Ліґа скінчить наради, а навіть сподіються, що сесія скінчиться кілька днів скорше. Міністр Бріян, який приїде у Же-неву з кінцем цього тижня, не буде там до кінця сесії, а вернеться до Парижа скорше, щоби могти поїхати до Берліна. Поїде до Берліна і прем. Ляваль. Оба з найближчими співробітни-ками. Гостина матиме характер, як гостина ні-мецьких міністрів у Чекерс і Парижі. Споді-ються, що ця гостина доведе до позитивних ви-слідів госп. натури.

За що тягається наших селян по судах.

Перед городським судом в Мостиськах від-булася 22. серпня ц. р. карна розправа проти Дмитра Кубрака і Михайла Качмара селян в Соколі, повіту мостиського, котрих прокуратура в Перемишлі обвинуватила в заложенні тайного товариства (§ 287 к. з.). Рівночасно відбулася розправа проти 26 селян тоїж громади, яких прокуратура обвинуватила в приналежности до цього товариства (§ 289 з. к.).

Справа представляється так: Староство в Мостиськах розвязало „Луг" в Соколі, але рів-ночасно візвало всі громади мостиського повіту зорганізувати пожежну сторожу. Члени розвя-заного т-ва „Луг" на приказ начальника грома-ди виконували на громадській толоці пожежні вправи, а як члени місцевої читальні „Просві-ти" ходили до громадського лісу і вправляли руханку. Це не подобалося командантові посте-рунку Чернецькому, який зробив донесення до прокуратури, що члени розвязаного т-ва „Луг" заложили це т-во і ходять до громадського ліса, де виконують військові вправи.

При розправі головний свідок обвинувачен-ня, командант постерунку Чернецький зізнав, що він жадних військових вправ не бачив, тіль-ки довідався від якихсь конфідентів, яких не хотів на розправі назвати, що члени розвязано-го т-ва „Луг" роблять військові вправи. Зізнав цей свідок, що вправді бачив бувших луговиків, як на громадській толоці при сикавці і пожеж-них знарядах вправляли, але на його думку, ті вправи були тільки маскуванням військових вправ.

Вирокуючий суддя д-р Т. Дмоховський на підставі зізнань того свідка не міг набрати пере-конання про вину обвинувачених і всіх увіль-нив. Боронив адвокат д-р Кульчицький. Речник прокуратури вніс проти увільняючого присуду відклик до окружного суду в Перемишлі.

—o—

Біржа.

Гроші.

Американський доляр 8·93·00—8·93·50, канадійський доляр 8·83·00—8·83·50, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінґ 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·76—0·35·20, швайцар-ський франк 1·73·50—1·74·00, фунт штерлінґів 43·00·00—43·20·00, радянський червінець 0·00—0·00 німецька марка 0·00·00—0·00·00.

—o—

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46. — Догідні умови.** 254—?

— **Проф. Москвичів Осип** обняв клясу гри на скрипках вищого курсу (концертового) в **Музичній Школі ім. Ігнатія Падеревського** у Львові, вул. Мілковського 11. Вписи від год. 10—1 і від 3—7.

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє (196) число „Діла" підпало конфіскаті за два уступи з кореспонденції з Женеви п. з. „Конгрес національних меншин" і за допис посла д-ра Володимира Загайкевича з Перемишля, який цензура сконфіскувала в цілости. Це вже 49-та з черги конфіската нашого органу в цьому році.

— **Поліційне слідство по селах Львівщини.** Дня 30. серпня ц. р. постерунок державної поліції з Гаїв к. Львова перевів слідство серед свідоміших громадян села Дмитрович, Глуховичі, Чижикова та Гаїв. У Дмитровичах переведено слідство з Музикою Павлом, Голодом Іваном (с. Томи), Шопайком Володимиром та Горбалем Іваном. Йшло поліції головно про те, де вище згадані були в дні 28. і 29. серпня. По списанні протоколу нікого не арештовано.

— **Ревізія в редакції „Громадського Голосу".** Дня 1. вересня ц. р. перевели органи слідчої поліції ревізію в льокалі редакції „Громадського Голосу". Шукали за скриптами сконфіскованих статтей найновішого числа „Гром. Голосу", зокрема замітки, написаної з приводу голосів польської преси у звязку з убивством посла Голувка. При тій нагоді забрали всю редакційну переписку і переписку Головного Секретаріяту УСРП.

— **Пересунення на відповідальних становищах у львівських українських гімназіях.** Довідуємося, що директором української державної т. зв. академічної гімназії (головне заведення) має стати д-р Денис Лукіянович, дотеперішній шкільний візитатор Кураторії львівської шкільної округи, а передтим директор української державної гімназії в Перемишлі. Дотеперішній управитель акад. гімназії проф. Лещий має перейти на становище шкільного візитатора при Кураторії шк. окр. у Львові. На місце теперішнього управителя т. зв. філії української акад. гімназії дир. Вербицького має прийти теж москвофіл д-р Копистянський.

— **Сумні відносини.** Нехай відомо буде дирекції польської державної гімназії в Золочеві, що кількох її учнів, поляків, замешкалих при вул. Глинянській, протягом цих ферій заслужилися видатно для ідеї братнього співжиття обох народів і виставили вимовне свідоцтво не тільки свому вихованню, але й педагогічній системі, яка панує тепер у польських домах і школах. Вони безнастанно напаствували українців, що переходили цею вулицею, висміваючи їх та лаючи голосно. Не зважали на погрози нападених, що підуть зі скаргою до дирекції їхньої школи. Предметом свого геройства зробили особливо одного вчителя „Рідної Школи", що мешкає при тій самій вулиці, засипуючи його безнастанно словами, які ображують його особисту й національну честь. У своїй агресивності посувалися до того, що позволили собі висміяти одного старшого українця, інтелігента, що переходив вечором з жінкою, наслідуючи його хід, мову, рухи і т. п. Рекорд у цьому спорті здобув учень V. кл. Подгурський, син професора тоїж гімназії (він потрафить публично у кіні папіроску закурити). От як гідно вміє нинішня польська молодь проводити шкільні ферії! — **Свідок.**

— **Арештування у суді.** В канцелярії IV. цивільного відділу апеляційного суду у Варшаві явився прокуратор для політичних справ і перевів ревізію. Наслідок ревізії був такий, що арештовано урядовця Станислава Фялковського під замітом протидержавної акції. Це вже другий випадок викриття небезпечних людей в суді, бо перед кількома місяцями було подібне арештування в найвищому суді.

—**Музей Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові**, вул. Чарнецького 24, мав у місяці липні й серпні 108 чисел приросту до ч. 21.823 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археологія 3, побутова старовина 4, церковна старовина 3, етнографія 137, історичні памятки 41, репродукції більші 2, топографічні видивки 81, фотографій 145, фотофільмів 50, монети 80, банкноти 20, медалі 9. Жертводавцями були пп.: Береза Я., Г. і Л., Брилинський В., інж. Василишин Т., Ваврух С., Волосянська, Ванкевич С., Гайда С., радн. Давидович О., Дорошенко В., Дудкова К., Демчук Т., Заклинський Б., д-р Зізинський І., Зарицька О., Іжицька М., д-р Коржак Ю., проф. Кіт М., Кипріян В., Криловський, Лазорко В., радн. д-р Левицький В., о. Левицький В., Лопачак І., д-р Лучаківський Т., Микодацин Л., дир. Мисик І., Музикова Я., інж. Осадчукевич І., Осадчук З., Павлюк М., през. Романчук Ю., Сестри Служебниці ПДМ, о. Сивенький Л., радн. Сопотницький О., Скубова М., Сушко З., д-р Старосольський В., д-р Утриско, о. Фаціевич О., Холодян С., Чайковський Е., радн. Чачковський Л., Янушевич Л. Управа Музею складає усім їм за це щиру подяку. Відвідувачів було 139, в тім прогулька Луговиків з Підберезець. — **Управа Музею.**

— **Засідання Історичної Секції Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові** відбудеться в суботу дня 19. IX. в канцелярії Т-ва з таким денним порядком: 1) біжучі справи, 2) вибір дійсних членів.— **Президія.**

— **Впис на Високу Школу Ветеринарну в Брні** (Чехословаччина) починається з днем 1. жовтня і продовжується до 7. жовтня. Після того можна вписатися до школи додатково до 14. листопада. Посвідку, потрібну до пашпорту і подрібні інформації висилає Українська Студ. Спілка в Брні ЧСР. **Pražská 40, Restaurace Šustera.**

— **Оплати у високих школах** остались незмінені. Нововступаючі студенти платитимуть таку саму вписову оплату, як минулого шк. року.

— **З львівської хроніки.** На вул. Зеленій переїхало авто Т. Войтовича 6-літню дівчинку, Ольгу Фединяківну. — Іскра з комина паротягу спричинила пожежу стайні при вул. Обводовій ч. 8. — Арештували власника крамниці при вул. Казимирівській ч. 11, Йоахима Каганого, за обманство голяндської фірми в Амстердамі на суму 30.000 гульденів. — Шофер авта ч. 4881 Іван Левицький наїхав на вул. Клепарівській на двоє дітей, Ребеку й Естеру Шварц. — Дві бочки оселедців, вартости 1200 зол., забрали голодні злодії з крамниці Авраама Каліша при вул. Купелевій. — Перебуває на літниску Станислав Піжевський, а до його мешкання при вул. Шимоновичів навідалися злодії. Те саме сталося з мешканням Северина Скшинського при вул. Міцкевича. — Через отворене вікно мешкання Параскевії Мартинюк при вул. Більчевського пропало білля вартости 400 зол. — Поліція шукає матери підкиненої двомісячної дитини при вул. Набєляка ч. 21.

— **В озері Гусьтава** втопилося 4-ох селян з околиці Браслава, бо човно, яким хотіли переїхати через озеро, перевернулося; інших чотирьох селян урятували.

— **Вбив жінку й сам повісився.** У Львові при Вулецькій дорозі 27. жив 56-літн. нафтовий робітник Павло Липка, батько 6 дітей. Працював головно за кордоном і присилав жінці гроші. За три роки привіз до дому 40 тис. зол. В останніх місяцях довідався Липка, що жінка зраджує його з якимсь залізничником. Не помагали вговорювання, а ще гірші настали для Липки часи, коли він побив жінку, думаючи, що так приверне її до себе. Відтоді приходило в родині до страшних авантюр. Коли 2. вересня діти пішли до школи, Липка вбив жінку залізною штабою, а потім сам повісився у комірці.

— **Кара смерти за зраду військових тайн.** У Лодзі арештували майора Гумніцького, спільника розстріляного майора Демковського. Гумніцькому доказали, що він як шеф канцелярії мобілізаційного реферату ДОК Варшава, зраджував військові тайни. Тому Гумніцького переказали військовому наглому судові, який зібрався 1. вересня у Берестї над Б. Разом із майором Гумніцьким арештували емер. капітана Рудніцького. Наглий військовий суд засудив Гумніцького на деградацію, видалення з війська, відібрання горожанських прав і кару смерти (розстріляння). Справу Рудніцького передали цивільному судові.

— **Руки в гору!** До ждальні канцелярії адвоката д-ра Гефта в Городенці прийшов якийсь чоловік і представився як клієнт. Адвокат попросив його до канцелярії, а тоді той добув револьвера і приказав д-рові Гефтові піднести руки вгору та забрав у нього 90 долярів, 400 зол. і золотий годинник. Потім бандит замкнув адвоката в кімнаті, щоби не міг повідомити поліцію. Всеж напасника зловили. Є це якийсь Андр. Чайковський. Він виконав напад із спільником який стояв під вікном із утятим крісом.

— **Лісовий чоловік.** У Яблонній й околиці ходили чутки, що в тамошніх лісах живе „лісовий чоловік", увесь зарослий, у лахміттї та бруді. Поліція зацікавилася ним і дійсно найшла в лісі його шатро, збудоване з гиляччя. Та не найшли „лісового чоловіка". Вкінці переконалися, що він переховується на деревах. Коли „лісовик" побачив, що його віднайшли, зліскочив із дерева та пустився втікати. Втікав 2 км., вкінці його зловили. Насамперед обстригли „лісовика" у фризієра, бо був страшенно зарослий, потім викупали й вимили. Показалося, що „лісовик" це 22-літ. Генр. Якубовський з Полоцька, комуністичний агітатор. Тому два місяці підчас заворушень у Полоцьку агітував Якубовський, а що боявся арештування, втік у ліси та скривався два місяці. Тепер „лісовик" сидить уже в судовім арешті і відповідатиме за протидержавні виступи.

— **Важне для Вп. старшин резерви. Фірма Віттельс, Львів, вул. Рутовського 7,** повідомляє, що улаштувала у власній управі, спільно з визначною фаховою кравецькою силою, — заведення для мундурування старшин П. В. та виконує на міру вибагливі старшинські вбрання з першорядних матеріялів бельських фабрик, беручи повну гарантію за зразкове, солідне та точне виконання. Продовж 14 днів рішила фірма **Віттельс, Львів Рутовського 7,** виконати старшинський мундур для реклями за ціну 200 — золотих.

—o—

50-літній Ювилей Українського Інституту для дівчат в Перемишлі.

Дня 14. жовтня ц. р. святкуватиме Перемишщина величавим обходом 50-ліття існування Товариства Український Інститут для дівчат в Перемишлі. Та не лиш Перемишщина святкуватиме те свято, але відібється воно в серцях цілих соток нашого жіноцтва та найширших кругів нашого громадянства, відгукнуться на те свято і далекі закутини нашої батьківщини та української еміґрації, бо Український Інститут був до недавних літ майже одиноким а і сьогодні є головним та найкращим заведенням виховання нашої жіночої молоді. Отже буде це свято великої української семї. Зїдуться на цей день до Перемишля по змозі якнайчисленнішим числом вихованиці цього Інституту, з яких неодна завдячує інститутові покінчення студій, відгукнуться письменими привітами ті, що приїхати не зможуть. З нагоди цього ювилею відбудеться в тім самім дні зїзд бувших інститутовок, що покінчили перед 20 і 25 роками дівочу гімназію згл. ліцей в Перемишлі. Виділ, на чолі з д-ром Вол. Загайкевичем як головою Т-ва робить приготування задля відповідного відсвяткування цього ювилею. Обовязком найширших кол нашого громадянства причинитися до гідного відсвяткування ювилею цього достойного Товариства, яке відіграло велику ролю в культурному житті нашої нації. Комітет, зложений з б. інститутовок, що займається улаштуванням академії, рішив звернутися до б. інститутовок з закликом до участи в академії. Є річю конечною, щоби бажаючі взяти особисту участь в оцім ювилею зголосили свій приїзд заздалегідь. Всі письма слати на адресу: **Виділ Т-ва Українського Інституту для дівчат в Перемишлі, вул. Татарська 4.**

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Йоахим. Хома ЧСВВ, довголітній Протоігумен Василіянського Чина, помер 31. VIII. ц. р. в монастирі в Ужгороді, маючи 57 літ. Покійний відзначався великою любовю свого народу і був щиро відданий Чинові. Для переведення реформи Чина віддав його в руки галицьких ОО. Василіян, через що навязано звязок ОО. Василіян галицьких із закарпатськими. В справі реформи мав великі труднощі з боку державних і місцевих духовних властей. Знав церк.-слов. мову, списав і відбив на гектографі церковні напіви на Закарпатті. Укладав молитвенники по українськи і по мадярськи. Був в останнім часі редактором „Благовістника", рел. місячника. Мав на Закарпатті велику пошану у всіх, що його знали. В. Й. П.!

Василь Возняк, управитель школи в Острожці, мостиського повіту, помер 16. серпня 1931 р. в лічниці в Перемишлі по короткій, вельми тяжкій недузі. Покійний родився 1881 р. в Радиничах, мостиського повіту, і вже малим хлопчиною лишився круглою сиротою. При допомозі місцевого священика о. Атаназія Яминського і добрих людей укінчив 6-кл. школу в Мостисках, після чого вступив до учительської семинарії в Самборі, де серед тяжких злиднів зложив матуру. На учительській посаді в Підліскaх доповнив гімназійну матуру і з признанням усіх працював на культурно-освітньому полі. З вибухом світової війни через ворожі наклепи перебув страшну талергофську вязницю, потім служив при австрійській армії, а з розвалом Австрії обняв становище українського шкільного інспектора в мостиськім повіті. По українсько-польській війні був учителем в Підліскaх, опісля перенесли його до Острожця. На затроєння крови карбункулом скінчив своє многострадальне життя. Помер молодий тілом, а ще молодший духом. Гумор і весела вдача знаменували його, тому був загально люблений і між своїми і між чужими. Незвичайно любив правду і справедливість, був людиною чистих рук і глибоко релігійною, а вже понад усе любив свій нарід і свою землю. В. Й. П.!

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2 VIII. 1931 р. за масло експортове і десерове ... зол., літра молока 19—20 сот. літра сметани 1·10 зол., копа яєць 6·30—6·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Четвер, 3. вересня, година 8 вечором „Вуйния“, виступ театру „Атенеум“.
Пятниця, 4. вересня, година 8 вечором „Вуйния“, виступ театру „Атенеум“.

Театр Ріжнородностей:
Нечинний.

МУЗИЧНА ШКОЛА [illegible] **КАСПАРЕК** (вулиця Кохановського 4. тел. 85—13) відчиняє з початком нового шкільного року „Оперову Школу“. Провід та драматичний відділ обняв проф. Чеслав Ксіжановський, вокальний відділ обняла проф. Софія Федиковська. 375

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Жар вальса“ й додатки.

КАСІНО: Звукова фільма“, „Сірий дім“ і додатки.

КОЛЬОСЕИ: „Вулиця гріху“, „Лявіна“.

ЛЕВ: „Кохання й війна“, „Обиватель із Тексасу“.

МАРУСЕНЬКА: „Ранго“ (фільма з африканських джунглів).

МІРАЖ: Звукова фільма „Хаджі Мурат“ (Білий сатана) з Ів. Мозжухіном.

ОАЗА: „Попілуй“ (Ґрета Ґарбо).

ПАЛЯС: „На струнах кохання“.

ПАН: „Кохання козака“.

ПАСАЖ: „Вийнятий з під права“ й додатки.

ХИМЕРА: Звукова фільма „Під крівлями Парижа“.

СТИЛЕВЕ: „Пат і Патахон як стрільці“ та Кен Мейнард.

УТІХА: „Буря над Азією“, „Пат і Паташон та чародійний килим“.

Програма радіо.

Четвер 3. вересня 1931.

Кенігсберг (217,1) „Сучасна великоміська повість“, д-р Мерінг. **Липськ** (259,3) 21·10 Кабарет „Темпо“. 21·40 Гумор у сучасній музиці. **Моравська Острава** (263,4) 12·30 Конц. радіоорх. **Братислава** (278,8) 14·30 Конц. радіоорх. **Бресляв** (312,5) 19·30 Танкова музика. 20·30 Конц. форт Шумана. **Брно** (341,7) 19·30 Конц. радіоорх. **Штутгарт** (360,1) 21·15 Концерт камер. музики. **Букарешт** (394,2) 18·00 Легка румунська музика. 21·00 Симф. конц. **Стокгольм** (435,4) 22·00 Пісні Шумана. 22·20 Смичковий квартет. **Рим** (441,2) 21·00 Симф. конц. **Лянґенберг** (472,4) 20·00 Концерт мужеського хору. **Міляно** (500,8) 19·45 Вокально-інструментальний концерт. **Віденъ** (516,4) 20·45 „Танцерка Катя“ оперетка. **Мінхен** (532,9) 16·20. Квартет Моцарта. 20·05 „Бандера“, оперетка. **Будапешт** (550,5) 17·45 Циганські пісні. 22·00 Конц. військ. музики. 23·00 Циг. музика. **Любляна** (575,8) 18·30 Концерт квінтету. 22·00 Концерт вокального квартету. **Харків** (937,5) 15·00, 20·00 Концерт. **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 21·15 Камеральний концерт з Баден-Баден.

Пятниця, 4. вересня 1931.

Кенігсберг (217,1) 21·10 Симф. концерт. **Липськ** (259,3) 19·30 Музика Ґріґа. **Бресляв** (325) 16·30 Циганська музика. **Брно** (341,7) Концерт радіоорх. **Льондон** (356,3) Музика Гайдна. **Штутгарт** (360,1) 21·15 Концерт фільг. орх. **Берлін** (419) 19·15 Вечір танку. **Стокгольм** (435,4) 19·00 Концерт хору. 20·00 Речит. форт. **Рим** (441,2) 17·30 Популярний концерт. **Праґа** (486,2) 21·00 Квартет Бородіна. **Віденъ** (516,4) 20·35 Тирольські пісні. **Рига** (524,5) Російська музика. **Мінхен** (532,9) 19·30 Симф. конц. **Будапешт** (550,5) 18·45 Циган музика. 20·45 Вечір Гольдмарка. **Харків** (937,5) 15·00, 20·00 Концерт. **Калюндборг** (1153,8) 20·10 Французька танкова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 3. вересня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Астр. час з Варшави 12·10, 15·10, 16·00, 16·40, 17·10, 19·40 Музика з грамофонових плит. 13·10, 14·50 Комунікати. 15·25 „Дієта у старшому віці“, відчит 16·25 „Пан Пеар Мондраля“, гумореска. 16·50 „Психольоґія школи і трагічні конфлікти“, д-р Райс. 17·35 Відчит. 18·00 Арії та пісні. 19·00 Всячина. 19·20 Літературна гутірка. 19·50 Комунікати. 20·15 Легка музика. 21·30 Слуховище 22·00 „Дух вояка“, фейлетон. 22·15 Комунікати. 22·30 Концерт соліста 23·00—24·00 Легка і танкова музика з театру „Багатель“ у Львові.

Пятниця, 4. вересня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Астр. час. 12·10, 15·45, 16·10, 17·10 Музика з грам плит. 13·10, 14·50 Комунікати 15·10 Для дітей. 15·25 Як зберегтися перед затроєнням грибами. 16·30 Господарський огляд. 16·50 Гутірка по франц. 17·15 Авдиція для хорих. 17·35 Характер людини і його доля, д-р Фронцковяк. 18·00 Легка і танкова музика. 19·00 Всячина. 19·55 Комунікати. 20·15 Симфонічний концерт. 22·15 Комунікати. 22·30 Легка і танкова музика.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 130

ВЕДЕНІ як у минулих літах відомими педагогами, визначними професорами гімназій і державних семинарій, затверджені кураторією Л. Ш. О. **матуральні і доповняючі курси „OŚWIATA“** приймають **вписи** на шк. рік 1931/32 на матуральний гімназійний курс — всіх типів, матуральний гімназійний курс, курс з обсягу 6-ти і 4-ох гімназійних клас. Педагогічні студії для гімназ. абітурієнтів, що бажають доповнити семинарівльну матуру. Практичні лекції і досвідна школа вправ у наукових кабінетах. Безліч листів з подякою та признанням за добрі висліди іспитів. Всілякі інформації дає секретаріят: **Львів, вул. Мілковського 11. тел. 50—01** від 11—1 і 5—7. Проспекти даром. — На відповідь почтову марку. 241 4—4

ЗАРАЗ купіть нені „Стрілецькі Пісні“ Ярославенка на фортепян за 10 золотих. 340 2—5

ФАБРИКА ЕЛЕКТРИЧНИХ ЛЯМП і металевих виробів „GALWANJA“, Жулінського 11 а — Тел. 20-54. — Ціни фабричні. 30 23—?

ДО ВИНАЙМУ дві комнаті з кухнею повний комфорт, високий партер, місячний чинш. Відомість у власника, Львів, Руперська 18. Тел. 61-65. 330 3-3

КОНЦИПІЄНТ з відбутою судовою практикою шукає місця в адвокатській канцелярії від 15. IX. або від 1. X. 1931. Ласкаві зголошення до Адмін „Діла“ для „Здібний Л Н.“ 378 1—4

МЕБЛЬОВАНА кімната два вікна, фронт, суха, тепла. — Виспянського 31 зараз. 365 2—2

КІМНАТА для 2 учениць (ків) з утриманням. — Піскова 36 (партер). 366 2—2

ПРИЙМУ на станцію учеників (ці). — Рудницький, Львів, Тересн 2 п. партер, двері 12. 369 2—2

БАРАНСЬКИЙ ПЕТРО, тапіцер, жонатий, був у червні 1894 занятий в Товмачі, Галичина, здається при цукровні. Прошу дуже, хто знавби де він тепер перебуває або що з ним сталося, повідомити: Ф. Шайдицький, Коломия, вул. Українська 59. Порто зверну. 388

РУТИНОВАНИЙ інструктор, добрий математик пошукує лекції. Зголошення під „Студент“. 376

ПАННОЧКИ найдуть вигідне приміщення. Фортепян дома. Шашкевича 2 двері 3. 377

ПАРЦЕЛІ на Новім Львові (Красучин) до продання при головній вулиці, яка лучиться з Власною Стріхою (фронт полудневий). — Відомість: вул. Руська 16. Ресторан „Говерля“. 385

СТУДЕНТ-ПРАВНИК шукає заняття на передполудневий час. Зголошення слати до Адміністрації „Діла“ під „Я. М.“ 381 1—2

АДВОК. КАНДИДАТ з 3-літ. практикою при пов. суді шукає з 1/X. п. р. місця в адвоката. Зголошення до Адмін „Діла“ під „Провінція“. 384 1-4

КУРСИ ТОРГОВЕЛЬНІ ЯКОВА ГІРШСПРУНГА, Личаківська 34. ВПИСИ на однорічний торговельний курс для молоді і пятимісячний для старших відбуваються щоденно від год. 10—12 і від 3—6. Стенографія та писання на машинах. 360 3—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентґеном.

До 1. річн. коед. школи купецького приготування з прав. прилюд.
На 1. річн. торговельний курс.
На 5 міс. торговельні курси разом зі стеноґрафією та на курси стеноґрафії і писання на машинах

вписи приймає і дає інформації

Наукове Заведення З. Ольшевського

Куркова 38 **Тел. 31—14**

від 25. серпня від 9—12 і 4—6.

За діти урядовців і службовиків державних та самоврядних у школі зворот оплати в повній висоті, залізничі та трамваєві знижки. Незаможні користають з підручників шкільної бібліотеки. 320 4—4

Конкурс

на посаду учителя клясичної фільольоґії в гімназії „Р. Ш.“ в Городенці і учителя педаґоґічних предметів на вищих учительських курсах „Р. Ш.“ у Станиславові. Прохання вносити негайно до Головної Управи „Р. Ш.“ у Львові, Ринок 10/II. — **Головна Управа.** 363 2-2

Поважна знижка цін!

Кравецька Робітня українських інвалідів у Львові вул. св. Софії 25 виконує по знижених цінах:

мужеське убрання від зол. 160·—
раґляни від зол. 150·—
реверенди від зол. 140·—

Власний склад першорядних більських матеріялів! 383 1—4

Рішуча проба переломити господарський застій!

Від 5. до 15. вересня 1931.

XI. Східні Торги

У ЛЬВОВІ.

Пропаґанда для споживних предметів масової потреби і щоденного вжитку. Осередок, що засоблює в приладдя, технічні урядження, знаряддя та домашню обстановку для всіх варштатів праці і господарств.

ЗАГАЛЬНО-КРАЄВА МОЛОЧАРСЬКА ҐРУПА.
ВИСТАВА ЛІКУВАЛЬНИХ МІСЦЬ І ЖИВЦІВ.

ГОДІВЕЛЬНІ ТОРГИ РОГАТОЇ ХУДОБИ, ХЛІВНОЇ ЧЕРЕДИ, РЕМОНТОВИХ КОНЕЙ І ДРОБУ.

Для приїзжих 50% залізничої знижки в поворотній дорозі зі Львова. Приділ кватир у мешканевім бюрі на головнім двірці.

Всілякі вияснення дає Бюро Східних Торгів у Львові, виставова площа і всі відділи Польського Бюра Подорожі „ORBIS“.

Гуртівники,

що бажають обняти продаж знаменитого металевого будівельного матеріялу — пошукувані.

Візьмемо на увагу лише першорядні фірми, що мають власні склади і розгалужену сіть відпоручників та можуть зложити відповідну кавцію.

Зголошення під „Гуртівник“ до Польської Аґенції Реклями „Par“ Катовиці, Дирекційна 10. 379 1—2

Подяка.

Великий біль стискає серце, як згадати, що вже не стало між нами живими нашого Найдорожчого та Незабутнього Батька, Брата, Дідуня, Стрийка, Вуйка, Шваґра та Тестя...

Волею Всевишнього відійшов у вічність дня 18. червня п. р. наш Клейнод о. радник Юліян Проскурницький, парох Юнилят Устя над Прутом і Тулови... Попрощався на віки з нами великий ідеаліст, який любив людей, і якого люди любили. Найдорожчий Батько не залишив нам, дітям ніяких маєтків, тільки добре, чесне імя та гарні спомини, що був людиною Ідеї..

Прибиті тяжким невимовним горем почуваємося до сумного обовязку зложити цією дорогою найщирішу подяку Впр. О. Деканові Л. Сімовичеві за провід у сумнім похороннім обряді і за повну щиро-сердечного співчуття прощальну проповідь над могилою. Рівнож найщиріше дякуємо Впр. о. радникові Л. Каспінському, який не щадив труду і в день похорону відправив Службу Божу, похоронний молебень та виголосив зворушаючу проповідь над могилою. Сердечну подяку складаємо Впр. і Всч. ОО.: Совітн. Й. Процеві, Іл. Оренчукові, В. Піковi, Ал Сасові і М. Сиротюкові за відслуження Соборної заупокійної Служби Божої. В дальшу чергу сердечно дякуємо Всч. о. Л. Білинському за щиру прощальну проповідь при перенесенні тлінних останків Незабутнього до церкви; Всч. О. Юл. Гранківському, нашому „Золотоустому“, за до глибини серця зворушаючу прегарну проповідь в церкві, якою звеличав чисте життя Ідейного Собрата Сеніора та Громадянина, та оцінив тиху та трудящу працю всіми любленого, загалові знаного „Нестора Патріярха“ снятинського деканату, який тішився незвичайно великою пошаною серед народу. Сердечно дякуємо всьому Конде канальному Всч. Духовенству і Всч. Отцям парохам із сусідніх деканатів за відправу похоронних обрядів, а саме Впр. і Всч. ОО. А. Сімовичеві, Л. Каспінському, Мих Бабякові, В. Новицькому, Й. Процеві, Евст Гордійчукові, Ів. Сенчукові, Вас Піковi, А. Лушпинському, Юл. Гранківському, Іл. Оренчукові, Л. Білинському, Мих. Фелинському, Мих. Сулятицькому, Ів. Самулевичеві, Алекс. Мальчинському, Ом. Дудикові, Л. Крушельницькому, Мих. Дольному, М. Сиротюкові, Ал. Сасові. Щире Спасибіг складаємо П. Т. Госп. Д. Рожці і Ів. Онищукові за щирі надгробні мови, виголошені в імені селян Устя і Тулови; Хв. снятинському Хорові під провод. П. Т. Калитчука за звеличання похоронів жалібною піснею; Вп. Учительському Зборові держ. школи Устя і Тулови; Хв. Громадським Урядам Устя і Тулови; Усім Парохіянам і П. Т. Громадянам усіх віроісповідань за численну участь у похоронах. Щира подяка Вп. П. П. д-рові Подюкові і д-рові Ганківському за лікарську поміч і відвідини. Вп. П.П. Комарам, Кшиштофовичам, майорові Шпірхові, д-рам Задуровичам, Андріясевичам, Загалевичам, Костащукам, Ябчинським, Фодчукам, д-рові Ванджаруковi, Хв. Тов. „Просвіта“, Кооператива, Братствам церковним, дорогій шкільній дітворі за численні прегарні вінці, пахучі квіти, за їх щирий труд і поміч сердечне Спасибі. Дуже гарно та сердечно дякуємо Любезному П. Дмитрові Рожці, кандид. богословія за докази великої прихильности, широї помочі, за спеціяльно щирий труд. Дякуємо Дорогим Кревним і Знайомим, що прибули на похорон і всім, що поспішили чи то устно чи писемно зі словами потіхи та співчуття.

Осип, професор ліцею; **Ярослав**, начальник суду; **Іван**, **Орест**, парох; — сини; **Ольга**, **Володимира**, **Софія** — синові; **Стефан**, **Левко**, **Міросьо** — внуки.

Усте над Прутом, почта: Снятин.

Конкурс

на посаду управителя гімназії та учительської семинарії „Рідної Школи“ в Коломиї. Подання вносити негайно до Головної Управи „Р. Ш.“ у Львові, Ринок 10/II. — **Головна Управа** 380 1—2

Всі мають клопоти з вугіллям у зимі!

Лише я ні!

Бо купую горішньошлеське вугілля у ф-мі

„KARBO“

Коперника 19. **тел. 8—68.**

яка ручить за вагу і якість доставлюваного вугілля. 389

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“ Львів Ринок 10.